

A21 Polička, Strítežská 306 Polička 572 01

Ministerstvo životního prostředí
odbor posuzování vlivů na životní prostředí
Vršovická 65
Praha 10 - Vršovice
100 10

Věc: Připomínky k „Oznámení o hodnocení vlivů na životní prostředí dle přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb. - Projekt plazmové technologie“ v Poličce

Vše v uvozovkách jsou zkopírované citace

1. Oznámení EIA se snaží zřejmě tvářit jako **dokumentace EIA**, ale je tak nedokonalé a neúplné s mnohými chybami, že to jako dokumentaci EIA nelze přijmout.
2. B.I.5. Dle přílohy č. 3 zákona č. 100/2001 požadujeme zpracování **porovnání** s jinými systémy likvidace nebezpečných látek, např. BCD, která je již v testovacím provozu v Neratovicích a s níž jsou mnohé zahraniční zkušenosti. Obě stavby mají likvidovat podobné látky. Technologie má dle ústní informace od Omnipolu doplnit chybějící článek v likvidaci starých nebezpečných odpadů, stále však zůstává problém s likvidací jejich obalů.
3. „Zvolená technologie je deklarována jako prakticky **bezodpadová**, resp. po plazmovém zpracování nebudou produkovány odpady toxického charakteru.“
Není nám znám žádný důvěryhodný materiál o výstupech! Kromě plynů a NaCl budou toxickými odpady filtry, pročišťovací vzduch či voda, ... (viz např. Příloha 3, 7.1; B.I.6)
4. Jakými standardními postupy budou **likvidovány plynné produkty** (B.I.5, G)?
5. Nepřejeme si v Poličce PTZNL, neboť příliv pracovních míst je malý a sporný. Argument o navýšení počtu pracovních míst je účelově zneužíván (viz B.II.4). Vzhledem k rizikům a nevýhodám pro Poličku nepřínosný.
 - „Navrhované umístění této technologie v areálu Poličských strojíren a.s. ...přispěje i k **vytvoření nových pracovních příležitostí** v regionu.“ (B.I.5)
 - „Záměr nebude znamenat navýšení pohybů osobních automobilů zaměstnanců, neboť **pracovní síly související s uvažovaným záměrem budou zajištěny ze stávajících pracovníků** Poličských strojíren a.s.“ (B.II.4)
6. Chtěli bychom znát **emise, produkty z rozkladu různých odstraňovaných látek**. Všude se uvádí jakýsi průměrný předpoklad, každá látka však má jiné složení, navíc může být znečištěná vlivem zařízení, ve kterém byla používána. (např. B.III.1)
7. Podle názoru investora se nejedná o **spalovnu** (viz B.III.1). Nejsou nám však potom jasné tyto citace: „**Vysokoteplotní exotermické okysličení v chemickém reaktoru**“ (B.I.6). „Další tepelná energie bude vznikat v plazmovém reaktoru při rekombinaci atomů a radikálů a **dohořívání směsi hořlavých plynů** (Příloha 3. 3, odst. 2).“ „Vyšší obsah molekulárního vodíku

Připomínky A21 Polička k oznámení EIA o PTZNL v Poličce

po rekombinaci a jeho **nedohoření** nadbytkem sekundárního vzduchu v plazmovém reaktoru může zvyšovat možnost interní exploze v zařízení (Příloha 3.3, odst. 4). „Znamená to, že **dochází k hoření, jedná se tedy o spalovnu**, ačkoliv výklad nařízení vlády č. 354/2002 Sb. (§2, písm. d) je nejednoznačný. **Dochází zde ale k přímému oxidačnímu spalování, jedná se tedy o spalovnu.**“

8. Kde je garantována **účinnost rozkladu na 99,9999%**? (B.I.6)

9. „Před vstupem do pračky odplynů je zapojen **havarijní odfuk** do atmosféry, který je aktivován při poruše chlazení.“ (B.I.6)

Jaké množství a jaké látky se v případě havárie dostane do atmosféry? **Jaké „oxidační produkty dalších prvků z původní matrice likvidované látky“** vznikají po alkalické vypírce? Jaké množství?

10. **PTZNL je porovnávána „s dosud známými technologiemi.“** Zajímalo by nás s jakými. (B.I.6)

11. Voda „hrubě filtrovaná pro přípravu roztoků pro neutralizaci. Její objem bude závislý na charakteru likvidované látky a tedy množství potřebného neutralizačního roztoku.“ (B.I.6)

Objem vody se tedy má měnit. Zajímalo by mě, jaké množství vody má být použito pro různé likvidované látky. Může to mít výrazný vliv na odběr vody, neboť pokud se dlouhodobě bude likvidovat jediná látka, jejíž spotřeba vody bude vyšší, může omezit průtok vody v Jánském potoce.

12. „Při přepravě nebezpečných odpadů musí být postupováno podle zákona (zákon 185/2001 Sb. - § 40). Nebezpečný odpad musí být uveden v evidenčním listu“ Požadujeme **upřesnit dopravní řešení, včetně příjezdových tras** z širšího hlediska ČR. (B.I.6)

13. B.I.8. **Výčet dotčených územně samosprávných celků**

„Polička“ Emise i možnost havárie mohou mít vliv i dále než v Poličce. Požadujeme posouzení vlivu na širší území, minimálně na sousedící obce (Korouhev, Jedlová), povodí Jánského potoka a Bílého potoka, CHKO Žďárské vrchy,...

B.I.9 **V mapách schází vodní nádrže** vystavěné na Jánském potoce pod areálem PoS, a.s. Jedná se o významnou rekreační oblast a intenzivně využívané rybářské plochy. Považujeme za účelové, že se zde pro posuzování EIA neuvedly. (Dále např. i C.II.2)

14. B.II.1 Půda

CHKO a CHOPAV sice nejsou v kontaktu, ale **jsou velmi blízko**. Mohou nést přímé důsledky. Tyto vlivy požadujeme zahrnout do EIA.

15. B.II.1 „Ochranné pásmo (PHO) **vodárenské nádrže Vír**. Dáno rozhodnutím JM KNV, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství v Brně, z 26.11.1986 (č.j. 3275/1986-233/1-Ho). Ve správě Povodí Moravy s.p. Brno.“ Požadujeme zahrnout do EIA stanovisko k PTZNL od Povodí Moravy s.p.

16. Ochranná pásma funkčních jímacích vrtů (**Polička V-6, Modřec MO-1**) východně od areálu Poličských strojíren a.s. byla v roce 2000 navržena Vodními zdroji Chrudim – dosud nebyla vyhlášena. Nezasahují do areálu Poličských strojíren a.s.“ (B.II.1, C.II.2, C.III)

Nezasahují do areálu, ale vzhledem k těsné blízkosti požadujeme, aby bylo provedeno posouzení vlivu PTZNL? **Vodoprávní řízení** na vyhlášení ochranných pásem **bylo zahájeno** 18.2.2004.

17. „Chlorovodík vzniká při rozkladu chlorovaných organických sloučenin (3 – 20 kg/hod podle

materiálu). Značná část z tohoto množství bude vyprána vodou při rychlém ochlazení, další podíl bude zachycen v absorberu s alkalickým absorbentem (tj. v roztoku NaOH). Výrobce absorberu (popis viz dále) udává hodnotu výstupní koncentrace HCl jako 30 mg/m³ vzdušiny při vstupní koncentraci 500 mg/m³. V dalších úvahách proto bude uvažována hodnota 30 mg/m³.“ (Např. B.III.1)

Jaké jsou **mezní hodnoty vstupní i výstupní koncentrace HCl při likvidaci různých látek**? V citovaném odstavci se uvádí 500 mg/m³, ale kde se tato cifra vzala? Z jakého předpokladu?

18. Chlorovodík jde přes filtr komínem přes absorber. **Je možná porucha tohoto absorberu?**(Např. B.III.1)

19. „v rámci další projektové přípravy uvažovat se zařazením zdroje jako nevyjmenovaný velký zdroj znečišťování ovzduší s povinností autorizovaného **měření emisí 1 x ročně**“
Požadujeme častější či dlouhodobá měření!(Např. B.III.1)

20. B.III.2. Odpadní vody

Jaké **množství chloridu sodného bude vypouštěno při různých druzích** likvidovaných látek?
Jakým způsobem ovlivní ryby a chráněné rostliny a živočichy v přehradách a povodí Jánského potoka?(Např. B.III.2, C.2.5)

21. „Z uvedených zjednodušených schémat vyplývá, že realizací záměru může dojít k **ovlivnění průtoku Jánského potoka** za přehradou, resp. k snížení o 5 % proti stávajícímu stavu (cca 0,3 l/s).“ (Např. B.III.2)

Snížení průtoku vody Jánským potokem o 5%, ovšem za jakéhosi průměrného stavu. Povolení okresního úřadu vycházelo z tehdejších podmínek. Celá záležitost by stála za přehodnocení, neboť vznikly další vodní nádrže. Jakým způsobem ovlivní ryby a chráněné rostliny a živočichy v přehradách a povodí Jánského potoka? Mělo by to být obsahem EIA.

24. Např. B.III.2 „Z hlediska ovlivnění kvality vod byly provedeny propočty do ustavení rovnováhy v daném vodním systému za vstupních konzervativních předpokladů:

- zpracováním 1 t nebezpečných látek vznikne 3 kg kyseliny chlorovodíkové
- bude spotřebováno skutečně 10 t 50 % hydroxidu sodného
- nedojde k žádným ztrátám vzniklého chloridu sodného v ČOV např. sorpcí ve vzniklém kalu nebo v obsahu vody ve vzniklém kalu“

Opět se počítá s jediným modelem. **Požadujeme zpracování i pro mezní hodnoty pro různé látky.**

25. B.III.2. „Z hlediska možného ovlivnění vod v okolí areálu budoucího provozu dle záměru může být poněkud rizikový uzel příjmu nebezpečných látek na odstranění (přečerpávání z přepravních vozidel do skladovacích obalů). Z tohoto hlediska doporučují zpracovatele oznámení následující opatření:

- v následujících stupních projektové dokumentace detailně dopracovat uzel přejímky nebezpečných látek na odstranění tak, aby nemohlo dojít ke kontaminaci horninového prostředí, vod a vlastního objektu a pracoviště vybavit příslušnými prostředky pro odstranění případné havárie“

Znečištění vod při manipulaci s nebezpečnými látkami. Požadujeme rizikový plán havárie skladu (nádrží) i přejímky nebezpečných látek.

26.B.III.3 Odpady

- **Jakým způsobem bude nakládáno s nebezpečnými odpady vznikajícími provozem PTZNL?**

27.„C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území

Území leží ve **fytogeografickém okrese Střední Polabí, podokrese Všetatské Polabí**. Potenciálně přirozenou vegetací je černýšová dubohabřina (Melampyro nemorosi – Carpinetum)...

ENVIRONMENTÁLNÍ HLEDISKO JE ŠPATNĚ ZPRACOVÁNO, JSOU ZDE ZÁSADNÍ VĚCNÉ CHYBY – PŘÍMO NESMYSLY. Charakteristika podnebí s krátkou suchou zimou může zkreslovat potenciální riziko dopravní havárie, v Poličce jsou zimy spíše dlouhé a se sněhovou pokrývkou, která často taje a napadne znova - s častým náledím. Chyba v umístění lokality tedy mohla být použita i účelově.

28. C.2.5. Fauna a flora

„Významné krajinné prvky

Nesou polohou oznamovaného záměru dotčeny.“ Jakým způsobem může být **ovlivněna fauna , flóra či jednotlivé složky životního prostředí vlivem havárie PTZNL?**

29.C.2.6. Územní systém ekologické stability a krajinný ráz

Chráněné oblasti, přírodní rezervace a národní parky

Zájmové území se nachází mimo zvláště chráněná území z hlediska Zákona ČNR č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny a ani v **jeho blízkosti se tato zvláště chráněná území nenacházejí.**“

V BLÍZKOSTI JE CHKO ŽďÁRSKÉ VRCHY, navržená přírodní památka. Požadujeme posouzení vlivu stavby na ŽP z širšího hlediska – emise, případná havárie, slaná voda, ...

30.„Samotný posuzovaný záměr nepředstavuje významnější negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí.“

Podle našeho názoru by se **toto stanovisko mělo znovu posoudit po doplnění chybějících informací.**

31.D.I.1 Z hlediska **ovlivnění zdravotního stavu obyvatelstva prostřednictvím půdy a vody** lze vliv záměru označit za malý, protože vlastní provoz při respektování provozních řádů nepředstavuje výraznější riziko kontaminace půdy a vody.“

Jak „malý“ vliv je zde myšlen v případě respektování provozních řádů? A co v případě jejich nerespektování či havárie? (D.I.1)

32.D.I.1 Plazmová technologie zpracování nebezpečných látek – zdravotní rizika imisí

Znečištění ovzduší vlivem uvažované technologie představuje hlavní teoretický zdroj možných zdravotních rizik pro obyvatele v okolí.“ **Postrádáme posouzení možnosti vlivu u dioxinů a PCB.**

33.V. ANALÝZA NEJISTOT

„Nejistoty spojené se vstupními daty rozptylové studie, která **zohledňuje stav za normálních provozních podmínek výroby**. Není hodnocena situace za mimořádných stavů, např. při odstavení čistícího zařízení nebo při havárii celé technologie.“

Jaké emise mohou být v případě havárie? Požadujeme osvětlit tyto nejistoty, o žádné nejistoty nestojíme.

34.D.I.4. Havárie a následné riziko znečištění se má řešit Plánem opatření pro případ havárie a zhoršení jakosti vod, **požadujeme do EIA doplnit vlivy na ŽP v případě havárie.**

35.D.I.4 „Při realizaci všech navržených opatření lze záměr z **hlediska vlivu na vodu označit ve vztahu k velikosti vlivu za středně významný**, z hlediska velikosti obecně za významný z důvodů situování areálu.“ Proč zde tedy není zohledněn vliv na povrchové a spodní vody v případě různých havárií...?

36. D.I.5 „**Nakládání s nebezpečnými látkami** je podle projekčních podkladů **zajištěno na odpovídající úrovni.**“ **Požadujeme zveřejnit tyto projekční podklady.**

37. D.I.7 Dle oznámení EIA nemá PTZNL vliv na tok Jánského potoka ani na vodní plochu „přehrada.“ **Snížení průtoku o 5%**, navíc při uváděných průměrných hodnotách, však je vliv, požadujeme zpracovat jaký. Níže je např. více vodních ploch...

38.Postrádáme **riziko havárie skladu nebezpečných látek a vliv na povrchové a spodní vody!**

39. E. Porovnání variant řešení záměru

Požadujeme **srovnání s nespalovacími technologiemi** likvidace nebezpečných odpadů.

40.Požadujeme **zveřejnění dat o měření veškerých výstupů**, včetně dioxinů, z plazmatronu v Rusku

41.Požadujeme **doplnit rozptylovou studii o dioxiny a PCB**

42.Požadujeme **vyčíslit odpar PCB z nádrží při přelévání** (PCB je velmi těkává látka) a **vliv tohoto odparu.**

43.Nepřejeme si plazmatron, protože se obáváme **rizika a možnosti vlivu na zdraví**. Obáváme se, že např. **klesnou ceny nemovitostí**, může přispět k **úbytku obyvatel Poličky** – z důvodu odlivu z Poličky a omezení přílivu lidí, kteří vyhledávají čisté životní prostředí bez chemiček..

44.Polička je hodně založena na **turistickém ruchu a čistém životním prostředí**, z tohoto důvodu si nepřejeme, aby se nebezpečné látky likvidovali zrovna v Poličce. Při výběru dovolené či turistického cíle by nepochybně vyhrálo místo, kde žádná chemická výroba není. **Image Poličky** a okolí se tímto nepochybně negativně změní! Dlouhodobé iniciativy města tím mohou být znehodnoceny.

45.Nepřejeme si zde plazmatron, neboť **konkrétní informace o účinnosti rozkladu konkrétních látek jsou předmětem obchodního tajemství.**

46.Vzhledem k nesmyslům, které jsou uvedeny v oznámení EIA, např. že se **Polička nachází v Polabí** a jsou zde **krátké suché zimy a dlouhá léta** (str. 50 oznámení EIA), nebo že: „Uvažovaný záměr nevytváří nová pracovní místa, protože se jedná pouze o **vymístění stávajícího provozu tiskárny z centra města.**“ (str. 94, oznámení EIA), **ztrácíme veškerou důvěru i k informacím o plazmatronu**, který je zřejmě často stavěn na velmi vratkých základech různých předpokladů. Možná i to je jeden z důvodů, proč je PTZNL zastřena rouškou obchodního tajemství.

47.Podle čeho se bude stanovovat **technologický proces pro jednotlivé druhy nebezpečných látek?**

48.Co bude s odpady, zachycenými ve **filtru před plazmatronem?**

Připomínky A21 Polička k oznámení EIA o PTZNL v Poličce

49. Vadí nám, že v době, kdy se vyráběly tyto látky, tak se do měst a továren, kde se vyráběly dodávali dotace, **firmy měly zisky z výroby těchto látek**, získávaly prostředky na tato rizika. Lidé v těchto místech z toho tedy měli z tohoto určitý zisk, proč máme nést nyní rizika a možné náklady právě my. Proč se mají i **současné nebezpečné odpady z chemiček vozit do čistého životního prostředí** v Poličce? Proč se nemají tyto odpady likvidovat tam, kde se vyrábějí, když už se vyrábějí? Zbytečnou přepravou se zbytečně zvyšuje riziko všech.
50. Jediný klad - **zvýšení produktivity práce v PoS, a.s., rozhodně nestojí za zvýšení rizik**, jež by PTZNL pro Poličku znamenala.
51. Požadujeme **IPPC, neboli integrované povolení**. Vzhledem k unikátnosti projektu, nedostatku konkrétních informací, jistotě o spolehlivosti a bezpečnosti jej vyžadujeme, ačkoliv není z hlediska zákona nutné. (IPPC vyžaduje kompletnější posouzení skrze technické podrobnosti.)

V Poličce dne 26.2.2004

René Habrman – předseda A21 Polička